

[Undervisnings- og forskningsministeren]

at skaffe besparelser. Jeg gad nok se den regering, som kan fraskrive sig grønthøstermetoden. Den regering vil Danmark aldrig se, det kan jeg godt garantere for. Man vil heller aldrig nogen sinde se en socialdemokratisk regering, som ikke kører med grønthøster hen over den offentlige sektor for at finansiere alle de udgifter, som Folketinget og regeringen har lavet i årets løb. Altså: Grønthøsteren er her for at blive. Man kan godt sætte den ud af kraft i perioder og på visse områder, men der vil ikke komme finansministre i Danmark, som vil fraskrive sig retten til at køre med grønthøster, det tror jeg godt jeg kan garantere for.

Med hensyn til den fri adgang synes jeg, det var vældig godt, at fru Elisabeth Arnold straks fra starten kom op og prikkede hul på det fatamorgana, og jeg vil gerne bekræfte, at der ikke står fri adgang i regeringens oplæg. Jeg mener også, at det ville være at stikke folk blå i øjnene.

Egentlig synes jeg, at jeg har været meget sparsommelig med liberale faner i den redegørelse. I oversigten s. 4 og 5 kan jeg kun finde fire liberale faner, og så vidt jeg kan se, er der hold i dem alle fire.

Den ene hedder friere udbud. Jamen friere udbud bliver der jo, når f.eks. Københavns Universitet i stedet for at få 35 små klatter med pladser får 7 små og 1 stor klat med flere tusinde pladser, hvor Københavns Universitet selv kan fordele pladserne på fagområder. Det er da friere udbud.

Og friere valg af uddannelse. Jamen det vil der jo blive, for jeg er sikker på, at institutionerne vil tage hensyn til de studerendes valg. De er i hvert fald i et vist omfang nødt til det, for hvis der ikke er studerende til det, de udbyder, bliver det jo ikke til noget.

Jeg mener oprigtig talt, at vi har brug for det element, der hedder friere bevægelighed for de studerende, for hvis undervisningen nu ikke er så god i København, hvorfor skal man så ikke have mulighed for at tage sin plads og sine penge med til Århus? Hvis Århus vel at mærke vil acceptere den pågældende, for det er jo hele tiden forudsætningen, at den modtagende institution skal sige ja.

Hvis jeg skulle have opfundet en liberal eller næsten grundtvigsk fane at bruge her, skulle det være begrebet gensidig frihed, for der gives altså her større beføjelser til institutionerne –

også til at sige nej til nogle studerende. Men til gengæld bliver der altså også større frihed for de studerende til at sige nej til institutionen. Hvis nogen vil sige, at det jo er markedsprincipper, må jeg gøre opmærksom på, at det gode ved markedsprincipperne jo netop er, at de optimerer valgfriheden. Det synes jeg ikke der er noget galt i; det skulle vi alle sammen være tilhængere af. Det ønsker mit parti i hvert fald på ingen måde at tage monopol på. Det er vist noget, som et meget stort flertal gerne vil være med til at fremme.

Den sidste fane hedder frit optag. Jamen deri ligger altså det, jeg forklarede, nemlig at der f.eks. på Åben Uddannelse er mulighed for at optage præcis så mange, som institutionerne vil, og så mange, som de nu synes det kan betale sig at optage under de økonomiske vilkår, der gælder. Det er altså ikke fri adgang, men frit optag. Til gengæld har ansøgeren jo altså mulighed for, hvis vedkommende ikke kan blive optaget på det, man helst vil, på den ene institution, at forsøge på den anden institution, så igen er det gensidig frihed.

Derfor synes jeg ikke, der er flere plusord, end der er hold i. Men skulle nogen kunne påvise, at der er et plusord, der bør sættes et forbehold eller en stjerne ved, så man ikke misforstår det, lytter jeg meget gerne, for det gælder i denne debat om, at vi ikke lover mere, end vi kan holde. Jeg ønsker ikke at stikke blå i øjnene på nogen. Det er ikke »fagre ny verden«, vi her beskriver. Det er ikke landet, hvor det flyder med frihed og honning, for det kan man ikke lave på dette felt. Og det ville nok heller ikke være tilrådeligt, fordi en vis adgangsbegrænsning jo rent ud sagt er nødvendig af hensyn til kvaliteten. Det kan vi lige så godt sige rent ud.

Derfor synes jeg også, hr. Frank Jensen har et problem, når han vil give fri adgang for alle, der har en kompetencegivende uddannelse. Hvordan går det med kvaliteten her i landet, hvis det skal være uddannelsespolitikken? Det skulle jeg også hilse og sige fra uddannelsesråd, forskningsråd, rektorer osv. Det er ikke nogen folkesag hverken blandt studerende eller lærere på danske universiteter at lave fri adgang for hvem som helst, som har en adgangsgivende eksamen.

Så kan man sige, at det er en folkesag blandt de unge. Nej, det er det heller ikke. De unge